

Planter

Svampebekæmpelse i vårhvede

Se forslag til bekæmpelse af svampesygdomme i vårhvede.

Viden om

11. april 2019

Opdateret 24. april 2026

I tabel 1 ses en oversigt over de dyrkede vårhvedesorters modtagelighed for gulrust og meldug. Bravens er meget modtagelig for gulrust, mens de øvrige sorter ikke er modtagelige eller kun lidt modtagelig. Bravens er også meget modtagelig for meldug.

Der har typisk været svage til moderate angreb af Septoria, hvorfor der ikke er foretaget en indgruppering af sorterens modtagelighed for denne sygdom. Data for hvedebladplet og brunrust er også meget begrænsede, fordi angreb har været sjældne. I 2024 forekom der dog lidt mere brunrust end normalt i vårhvede især i Kapitol. I tabel 1 er vist data fra 2025, hvor angreb var mindre udbredt, men her var Kapitol også mest angrebet.

De opnåede bruttomerudbytter for svampebekæmpelse i 2023-2025 er også vist, hvor 2023 var et tørt og atypisk år. I 2025 har meldug været dominerende, og i 2024 har der været både meldug, brunrust og Septoria.

Tabel 1. Vårhvedesorters modtagelighed for svampesygdomme.

Sort	Bruttomerudbytte svampebekæmpelse, hkg/ha, 6 forsøg 2023-2025			Procent dækning brunrust, 3 lok. 2025	Meldug (0-4)	Gulrust (0-4)
	2025	2024	2023			
Kapitol	5,9	9,6	1,5	2,8	2	0
Bombastix	5,3	8,4	0,9	0,5	2	1
Bravens	7,4	-	3,8	1,7	3	3
Everlong	5,6	4,6	-2,6	0,03	1	0
KWS Cantara	4,4	7,7	-	0	1	1

0-4 skala, hvor 0 er ikke modtagelig og 4 er ekstrem modtagelig. - = ingen data.

Kilde: Sortinfo.dk

Billede 1. Sorten Bravens er modtagelig for gulrust, mens de øvrige dyrkede sorter ikke er modtagelige eller kun lidt modtagelige.

Bekæmpelsestærskler for svampesygdomme

Herunder ses, hvornår de forskellige svampesygdomme anbefales bekæmpet:

- **Meldug** bekæmpes ved over 25 procent angrebne planter i de tidlige vækststadier.
- **Gulrust** bekæmpes i modtagelige sorter (karakteren 3 i tabel 1) ved konstateret forekomst.
- **Brunrust** bekæmpes ved over 25 procent angrebne planter i vækststadium 31 (1 knæ udviklet) og herefter ved over 10 procent angrebne planter.
- **Septoria**. Smittetrykket af Septoria er væsentlig lavere i vårhvede end i vinterhvede, og der skal flere dage med nedbør til at udløse en bekæmpelse. Det nøjagtige antal er dog ikke undersøgt. Behovet vurderes ud fra angrebsgraden og nedbørsforholdene. I vækststadium 45-59 (skridning) udløses en bekæmpelse, hvis der er over 10 procent planter med angreb på 3. øverste blad.
- **Hvedebladplet** kan være et problem ved forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning, mens svampen er af mindre betydning i pløjede marker. Angreb er oftest svagere i vårhvede end i vinterhvede.

Ovenstående tærskler er fastsat ud fra, at der i de tidlige vækststadier medtælles angreb på hele planten og fra og med vækststadium 32 (2 knæ udviklet) medtælles kun angreb på de 3 øverste fuldt udviklede blade af hovedstrå.

Løsningsforslag

I [tabel 2](#) er vist løsningsforslag ved svampebekæmpelse i vårhvede. Vær obs på, hvor meget løsningerne tæller i triazolreglerne. Se også [Triazolreglerne: Sådan beregner du brugen af triazol](#). Af tabel 3 nedenfor fremgår, hvordan løsningerne tæller i triazolreglerne.

Firmaerne har oplyst, at kun vinter- og vårbyg igen i år er bejdset med midler omfattet af triazolreglerne. I tabel 3 er derfor vist, hvor meget løsningerne tæller, når udsæden ikke er bejdset med omfattede triazoler. Som det fremgår af tabel 3, tæller tidlig anvendelse af Orius Gold meget i triazolregnskabet og udelukker stort set anvendelse af triazoler senere.

Tidlig bekæmpelse

Først i sæsonen kan meldug eller gulrust udløse en bekæmpelse. Som det fremgår af tabel 1, er de fleste af sorterne ikke modtagelige for gulrust. Mod meldug kan anvendes meldugmidlet Talius EC eller et af følgende midler, som har jævnbyrdig effekt mod meldug: Orius Gold, Folicur Xpert EC 240, Prosaro, Proline Xpert EC 240, Proline EC 250, hvor de førstnævnte midler har bedst effekt mod gulrust. Midler der tæller lidt i triazolregnskabet kan derfor vælges mod meldug. I sorter, som er gulrustmodtagelige, vælges midler med god effekt mod gulrust med hensyntagen til triazolreglerne. Triazolerne anvendes som angivet i omkring 25 procent dosis.

Der findes flere produkter, som indeholder samme aktivstof som Proline EC 250, hvor midlerne Joust, Profound og Pecari 300 EC (anden dosis) er markedsførte. Se yderligere i [Mange svampemidler med samme aktivstof som i Proline EC 250](#).

Bekæmpelse senere

Ved aksbeskyttelsen i vårhvede er angivet en lavere indsats end i vinterhvede, og behandlingen er ikke delt. Det skyldes, at smittetrykket af Septoria er meget lavere i vårhvede, og de opnåede merudbytter for svampebekæmpelse har været lavere. I tabel 2-3 er angivet omkring 30-40 procent dosis. Der kan anvendes Propulseholdige løsninger eller en lav dosis Balaya (må senest anvendes i vækststadiet 40, før skridning, lige før fanebladets bladskede begynder at strække sig). Propulse har også god effekt på meldug, men har kun moderat hhv. svag effekt på gul- hhv. brunrust. Ved lavt smittetryk af Septoria kan evt. også anvendes rene triazolere, men vær obs på triazolregnskabet. Som bekendt er Propulse og Balaya forbudt at anvende og opbevare pr. 30. september 2026 hhv. 16. juli 2026. I tabel 2-3 ses også løsninger uden disse midler.

Restriktioner

Vær opmærksom på, at der som angivet i tabel 2 for mange af løsningerne er begrænsninger på det tilladte antal behandlinger pr. vækstsæson. Af løsningsforslagene ved den sene behandling fremgår også, ved hvilket vækststadium løsningerne senest må anvendes.

Svampemidlernes effekt mod svampesygdomme i korn

Se effekten af svampemidler mv. i [Vejledning til bekæmpelse af svampesygdomme i korn](#).

Tabel 3. Så meget tæller de anbefalede løsninger i tabel 2 med de nye triazolregler.

Procent af tilladt forbrug (gælder for vårhvede ikke bejdset med omfattede triazolere). Der er rundet opad. Orius Gold er ikke angivet som løsningsforslag i tabel 2, men i tabellen er vist, hvor meget løsninger med Orius Gold tæller.

	30-32	33-48	49-69*
0,15 l Talius EC	0	0	0
0,3 l Orius Gold	90	56	-

	30-32	33-48	49-69*
0,25 Folicur Xpert EC 240	60	38	-
0,25 Prosaro	47	30	-
0,25 Proline Xpert EC 240	30	19	-
0,2 Proline EC 250	0	0	-
0,15 Proline EC 250 + 0,2 Comet Pro	0	0	-
0,4-0,5 Orius Gold	-	75-94	50-63
0,3-0,4 Folicur Xpert EC 240	-	45-60	30-40
0,3-0,4 Prosaro	-	35-47	24-31
0,3-0,4 Proline Xpert EC 240	-	23-30	15-20
0,25-0,3 Proline EC 250	-	0	0
0,25 Propulse + 0,2 Orius Gold	-	38	25
0,25 Propulse + 0,15 Folicur Xpert EC 240	-	23	15
0,25 Propulse + 0,15 Prosaro	-	18	12
0,25 Propulse + 0,15 Proline Xpert EC 240	-	12	8
	30-32	33-37	38-40
0,4 Balaya	-	40	27

* Bemærk, at løsningerne kun må anvendes til vækststadierne, som er angivet i løsningsforslagene.

Emneord

Publiceret: 11. april 2019

Opdateret: 24. april 2026

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Chefkonsulent

SEGES Innovation

gcn@seges.dk

+4520282695

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N Email info@seges.dk